

26.12.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**26 Aralık 2022
Pazartesi**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

26 Aralık 2022 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Yönetimi Hakkında Yönetmelik
- Elektrikli ve Elektronik Eşyalarda Bazı Zararlı Maddelerin Kullanımının Kısıtlanmasına İlişkin Yönetmelik
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

TEBLİĞLER

- 2022 Yılı Kasım Ayına Ait Yatırım Teşvik Belgeleri Listesi
- 2022 Yılı Kasım Ayına Ait Tamamlama Vizesi Yapılan Yatırım Teşvik Belgeleri Listesi
- 2022 Yılı Kasım Ayına Ait İptal Edilen Yatırım Teşvik Belgeleri Listesi

Çiftçi pamuk ve ayçiçeği yerine buğday-arpa ekiyor

TMO'nun raporuna göre, yağlık ayçiçeği ve pamukta artan maliyetlere rağmen fiyatlar 2021 yılının altında kaldı. Destekleme primi artışı talepleri de karşılanmayan çiftçi pamuk ve yağlık ayçiçeği üretimi azaltıyor. Türkiye, 2023'te daha fazla ayçiçek yağı ile pamuk ithalatı yapacak.

Ali Ekber YILDIRIM

Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) Kasım 2022 Fenolojik Değerlendirme- Saha Araştırma Raporu'na göre, Türkiye'nin 7 bölgesinde de hububat ürünlerine yönelme var. Özellikle ayçiçeği ve pamuk üretiminden vazgeçen çiftçiler buğday ve arpa ekimine yöneldi.

Önümüzdeki yıl iklim koşulları da uygun giderse buğday üretiminde önemli oranda artış olması bekleniyor. TMO'nun merkez ve taşra teşkilatı teknik personelinin sahadan birebir gözlem, meteorolojik veri ve teknik bilgilerle hazırladığı "Fenolojik Değerlendirme-Hububatta Yağış, Ekiliş ve Gelişim Analizi (Kasım 2022 Değerlendirmesi)" raporu açıklandı.

Yağışlar yüzde 29 azaldı

Türkiye geneli Kasım ayı yağışları; normalin altında, geçen yıl yağışları civarında gerçekleştiği, 1 Ekim-30 Kasım 2022 kümülatif (2 aylık) dönemde ise yağışlarda normaline göre yüzde 29 azalma olduğu belirtilen raporda kışlık hububat ekilişleri hakkında özetle şu bilgilere yer verildi: "Kışlık hububat ekilişleri Kasım ayı sonu itibarıyla ülke genelinde yüzde 80 tamamlanmıştır. Geçen yıl aynı dönemde yüzde 90

oranında ekim yapılmıştı. Ekilişler Doğu Anadolu Bölgesi dışındaki bölgelerde özellikle pamuk, ikinci ürün mısır ve şekerpancarı hasadı yapılan alanlarda devam etmekte olup Ocak ayı başında tamamlanması beklenmektedir.”

Tüm bölgelerde buğday ekimi arttı

Kışlık ekilişlerin devam etmesine rağmen sahadaki gözlemlere göre hububat özellikle buğday ve arpa ekimine yönelme olduğu belirtilen raporda bölgesel bazdaki değerlendirme şöyle:

- * İç Anadolu Bölgesi’nde mısır ekili alanlardan hububata,
- * Marmara Bölgesi’nde (özellikle Balıkesir’de) ayçiçeği, kanola ve haşhaştan buğdaya,
- * Akdeniz Bölgesi’nde ayçiçeği, pamuk ve mısır ekili alanlardan buğdaya,
- * Karadeniz Bölgesi’nde ayçiçeğinden buğday ve arpaya,
- * Ege Bölgesi’nde mısır, yağlık ayçiçeği ile haşhaş ekiminden hububata,
- * Doğu Anadolu Bölgesi’nde yem bitkilerinden hububata,
- * Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde pamuk ekili alanlardan hububata, (Adıyaman’da Tarım ve Orman Bakanlığı’nın mercimek tohumu dağıtmasıyla buğdaydan, arpa, mercimek ve nohuta) geçiş öngörülmektedir.

Orta Anadolu ve İç Ege kesimlerindeki bazı illerde bitki çıkışlarının tarla yüzeyine dağılımı yağış yetersizliği nedeniyle düzensizlik göstermekte ve gelişmeler beklenen seviyeye ulaşmamıştır. Son dönemde alınan yağışlarla çıkışların büyük ölçüde tamamlanacağı öngörülmektedir.”

Pamuk, yağlık ayçiçeği ve haşhaş ekimi azalıyor

TMO’nun saha değerlendirmesine göre, bu yıl ülke genelinde pamuk, yağlık ayçiçeği ve haşhaş ekili alanların geçen yıla göre azalacağı bu alanların büyük kısmına buğday ve arpa ekildiği/ekileceği öngörülmüyor. Değerlendirme raporunda bunun nedeni şöyle ifade ediliyor:” Sahada yapılan gözlemler, üretici ve sivil toplum kuruluşları ile yapılan görüşmelerle yapılan incelemeler dikkate alındığında bu yıl ülke genelinde kurumumuzun (TMO) uyguladığı yerinde alım politikasının da katkılarıyla diğer ürünlerden hububata geçişler olduğu dolayısıyla hububat ekilen alanlarda artış olduğu tespit edilmiştir. Bu yıl sertifikalı tohum ve gübre kullanımında geçen yıla göre artış tespit edilmiştir.”

Kırmızı mercimek üretimi geçen yıl ile aynı seviyede

Raporda kırmızı mercimek ile ilgili yapılan değerlendirmede ise özetle şu bilgilere yer verildi: “Adıyaman, Batman ve Diyarbakır yörelerinde Ekim ayı sonunda başlanan

ekilişlerin Aralık ayı içerisinde tamamlandığı, erken ekim yapılan yörelerde bitki çıkışlarının gözlemlendiği, Gaziantep bölgesinde yağışların yetersizliği nedeniyle ekilişlere Kasım ayının ikinci haftası itibarıyla başlandığı ve yüzde 95 seviyelerine ulaştığı, toplam ekim alanın yaklaşık yüzde 40'ını oluşturan Şanlıurfa bölgesinde ise ekilişlere Kasım ayında başlanmış olup yüzde 80 seviyesine ulaşmıştır. Genel olarak değerlendirildiğinde kışlık kırmızı mercimek ekilişlerinin yüzde 85 seviyesine ulaştığı, ekilişlerin Ocak ayında tamamlanacağı tahmin edilmektedir.

Kırmızı mercimek ekilişlerinde; Diyarbakır yöresinde münavebe uygulaması nedeniyle önceki yıla göre yüzde 30 civarında bir azalmanın olacağı, ancak ekilişlerin yoğun olarak yapıldığı Şanlıurfa, Batman, Gaziantep ve Adıyaman gibi bölgelerimizde ise mercimeğin hububat üretimine göre daha düşük gübre kullanımına imkan vermesi, bazı bölgelerimizde Bakanlığımız tarafından tohum dağıtımı yapılması yanında Kurumumuz ve serbest piyasa fiyatlarının da üretici beklentisini karşılamasından dolayı önceki yıla göre yüzde 5-10 civarında bir artışın beklendiği, bu kapsamda toplam ekim alanlarımızın en az geçen yıl seviyesinde veya bir miktar üzerinde gerçekleşeceği öngörülmektedir.”

Bu rapor bize neyi anlatıyor?

TMO'nun saha bilgilerinden de görüleceği üzere Türkiye'de çiftçi üretim kararı verirken o dönemdeki ürün fiyatlarına bakıyor. Raporda da yer verildiği gibi Toprak Mahsulleri Ofisi'nin 2022 ürünü buğday ve arpa alım fiyatı ve üzerine ton başına ödenen destek çiftçiye memnun ettiği görünüyor. Bu nedenle buğday ve arpa ekimine yönelme oldu. Yağlık ayçiçeği ve pamukta ise artan maliyetlere rağmen fiyat 2021 yılının altında kaldı. Çiftçilerin destekleme primi artışı talepleri de karşılanmayınca çiftçi umduğunu bulamadı. Bu nedenle pamuk ve yağlık ayçiçeği üretimi azalıyor. Bu iki üründe de dışa bağımlı olan Türkiye, 2023'te daha fazla ayçiçeği ve ham ayçiçeği yağı ile pamuk ithalatı yapacak.

ÇKS'de son başvuru tarihi 31 Aralık

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yapılan düzenlemelerle e-Devlet üzerinden ücretsiz yapılabilen gelecek yıla ilişkin Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) başvuruları 31 Aralık 2022'de son bulacak.

Gelecek yıla ilişkin Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) başvuruları 31 Aralık 2022'de sona eriyor. Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan alınan bilgiye göre, 2001'de devreye alınan ÇKS, üreticilerin kendi tasarruflarında bulunan arazileriyle bu araziler üzerinde yaptıkları bitkisel üretim faaliyetlerinin kayıt altına alındığı ve bu kayıtlara göre tarımsal destek ödemelerinin yapıldığı bir uygulama. ÇKS iş ve işlemleri Çiftçi Kayıt Sistemi Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülüyor.

Yönetmelikte 23 Eylül 2022'de değişiklik yapıldı. Değişiklikle bürokrasinin azaltılması ve dijitalleşme ile çiftçilerin başvuru süreç ve şartlarının kolaylaştırılması amaçlandı. Bu kapsamda e-Devlet Kapısı üzerinden ÇKS başvuruları alınmaya başlandı ve çiftçilere çok büyük kolaylık sağlandı. Dijitalleşmeyle çiftçilerin ortalama 2 günde yaptığı ÇKS başvurusu 2 dakikada yapılabilir duruma geldi.

ÇKS e-Devlet başvuruları 1 Ekim 2022 tarihinde devreye alındı. Ayrıca çiftçiler, ÇKS belgelerini de e-Devlet üzerinden ücretsiz bir şekilde alabiliyor. Bu çerçevede çiftçiler tarafından e-Devlet üzerinden yaklaşık 2,3 milyon ÇKS belgesi alındı.

2023 üretim yılı ÇKS başvuruları 1 Eylül 2022 tarihinde başladı ve 31 Aralık 2022 tarihinde son bulacak. Çiftçiler 2023 üretim yılına ait ÇKS başvurularını e-Devlet üzerinden ve il/ilçe müdürlüklerine giderek yapabiliyor. Çiftçilerin, tarımsal desteklemelerden yararlanma konusunda mağduriyet yaşamamaları için 31 Aralık 2022'ye kadar başvurularını yapmaları gerekiyor.

Ayrıca 31 Aralık 2022'ye kadar ÇKS başvurusu yapan çiftçiler, başvurularındaki ürün beyanlarında değişiklik yapmak istediklerinde, bu işlemi 2023 yılı şubat ayı içerisinde e-Devlet ve il/ilçe müdürlükleri aracılığıyla yapabilecekler.

"Tarım Cepte uygulamasını hayata geçirmek istiyoruz"

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, konuyla ilgili değerlendirmesinde, ÇKS'ye girişlerin e-Devlet üzerinden yapılmaya başlanmasının sisteme olan ilgiyi artırdığını vurguladı.

Çiftçi bir aileden geldiği için çiftçileri çok iyi anladığını dile getiren Kirişçi, "Çiftçilerimiz ÇKS ile ilgili işlemleri daha önce ziraat odalarına, iki muhtar azasına ve oradan da il, ilçe müdürlüklerimize bizzat ziyaretlerde bulunarak yapabiliyorlardı ama 1 Ekim itibarıyla Tarım ve Orman Bakanlığı olarak 5 yeni uygulamayı e-Devlet üzerinden yapılabilir hale getirdik. Artık ÇKS işlemleri 2 dakikada, cep telefonu, tablet ya da masa üstü bilgisayar üzerinden yapılabilir." dedi.

Uygulamayla hem çiftçinin hem de Bakanlık personelinin zamanını daha verimli kullanabilir hale geldiğine dikkati çeken Kirişçi, şunları kaydetti: "Dijitalleşme denildiğinde aklımıza doğal olarak teknoloji geliyor. Aynı zamanda elinizde sağlıklı veri setlerinin oluşması anlamı da taşıyor. Zaman da kıymetli. Dijitalleşme ile üreticimize senin zamanın kıymetli, bizim zamanımız kıymetli, ülkenin kaynakları dikkatli kullanılmalı diyerek bu uygulamayı hayata geçirdik. Bu belgeleri almak için o klasik yöntemi düşünsek, bütün risklerden kurtuluyor. Bu dijitalleşme adına daha bir başlangıç. Bu yılın sonunda Tarım Cepte uygulamasını da hayata geçirmek istiyoruz."

ÇKS başvuruları nasıl yapılıyor?

ÇKS başvurularının e-Devlet Kapısı üzerinden yapılabilmesi için kimlik bilgileri ve şifresiyle sisteme giriş yapan çiftçi, e-Devlet Kapısı'ndaki arama kısmına "ÇKS" yazıp, daha sonra "ÇKS Kayıt Yenileme Başvurusu" hizmetini seçecek.

"Yeni Başvuru" tercihini seçen başvuru sahibi, aydınlatma metnini okuduktan sonra sayfanın altındaki "Onaylıyorum" kutusunu işaretleyecek.

"Devam Et" butonuna tıklanmasıyla çiftçinin ÇKS sistemindeki kayıtlı bilgileri görüntülenecek. Çiftçi, iletişim bilgilerini bu sayfadan kontrol edecek ve gerekirse bilgilerini güncelleyecek. Kayıtlı arazilerini görüntüleyen çiftçi, ürün bilgilerini "Ürün Bilgisi Değiştir" butonunu kullanarak yenileyebilecek.

Son ekranda başvuruya ait tüm bilgilerini görüntüleyen çiftçi, "İlk Destek Ödemesi"nden mahsup edilecek başvuru ücretini görüntüleyerek onaylayacak ve böylece başvurusu tamamlanmış olacak.

"Başvuru Listesi" butonu tıklanarak görüntülenen tamamlanmış başvurular, il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerince değerlendirilecek.

96,4 milyon liralık tarımsal destek ödemesi yapılacak

Tarım ve Orman Bakanlığı, 96 milyon 411 bin liralık tarımsal destekleme ödemelerinin bugün çiftçilerin hesaplarına aktarılacağını bildirdi.

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın sosyal medya hesabı Twitter üzerinden tarımsal destek ödemelerine ilişkin açıklamada bulunuldu.

“Sen üret yeter” etiketiyle paylaşılan açıklamada, söz konusu ödemelerin 46 milyon 549 bin 550 lirasının hayvan gen kaynakları desteği, 26 milyon 85 bin 289 lirasının biyolojik ve biyoteknik mücadele desteği, 3 milyon 121 bin 215 lirasının hububat, baklagil, dane mısır desteği, 389 bin 593 lirasının balon balığı avcılığı desteği, 11 milyon 228 bin lirasının sertifikalı tohum üretim desteği, 8 milyon 463 bin 53 lirasının patates siğili desteği, 574 bin 300 lirasının da toprak analizi desteği olarak ödeneceği kaydedildi.

Bakan Kirişçi: 132 ülkeye tohum ihraç ediyoruz

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, tohumculuk sektörünün dünya çapında 100 milyar dolara ulaşan büyük bir pazar olduğunu belirterek, "Türkiye, 132 ülkeye tohum ihracatı gerçekleştiriyor. Bugüne kadar 14 bin 490'ı tescilli, 1668'i ise üretim izinli olmak üzere toplam 16 bin 158 çeşidi kayıt altına aldık" dedi.

"Geleceğimiz İçin Tohum" temasıyla düzenlenen, 2022 Tohum Sanayicileri ve  reticileri Alt Birliği'nin (TS AB) Uluslararası Tohum  alıştayını başladı.

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, Türkiye'nin 23,4 milyon hektar işlenen tarım arazisi ve 14,6 milyon hektar  ayır mera varlığıyla toplam tarım alanı açısından dünyada 31'inci sırada olduğunu ifade ederek, "Dünya Bankası 2020 verilerine göre tarımsal hasılayla Avrupa'da birinci sırada, dünyada ise ilk onda yer almaktadır. Son 20 yılda bitkisel üretim miktarımızı yüzde 20 artırdık ve 98 milyon tondan 2021 itibarıyla 117 milyon tona ulaştırdık. Bu yıl bu miktarı 127,6 milyon tona ulaştıracalıız. Bu da toplam bitkisel üretim miktarı açısından tüm zamanların rekoru olacaktır" diye konuştu.

Kirişçi, bu başarının arkasındaki en önemli unsurun verimliliğe dayalı tohumculuk politikaları olduğunu vurgulayarak, tohumun "yaşam sigortası" anlamına geldiğini söyledi.

Tohum desteğine 978 milyon lira

Tohumculuğun stratejik bir konu olduğunu belirten Kirişci, şöyle devam etti:

"Tohumculuk sektörü aynı zamanda bugün dünya çapında 100 milyar dolara ulaşan oldukça büyük bir pazardır. Son 20 yılda sertifikalı tohum üretimimizi 9 kat artışla 1,3 milyon tonun üzerine çıkardık. Sektördeki değerli tohumcularımızın gayretleriyle ülkemizde kullanılan tohumun yüzde 96'sı yurt içinde üretilmektedir. Türkiye, 132 ülkeye tohum ihracatı gerçekleştirmektedir. Islah ettiğimiz çeşitler sadece ülkemizde değil Orta Asya, Balkanlar, Orta Doğu ve Afrika ülkelerinde de üretilmektedir. Bugüne kadar 14 bin 490'ı tescilli, 1668'i ise üretim izinli olmak üzere toplam 16 bin 158 çeşidi kayıt altına aldık."

Bakan Kirişci, tohumda maliyetin düşürülmesi, verim ve kalitenin artırılması, sertifikalı tohum kullanımının yaygınlaştırılması amacıyla destekleme ödemelerini başlattıklarını hatırlatarak, "2005'ten bu yana toplam 3,94 milyar lira destekleme ödemesi gerçekleştirdik. Son iki yılda destekleme fiyatlarındaki en yüksek artışı, sertifikalı tohum kullanım desteğinde sağladık. Bu yıl için yaklaşık 400 milyon lira olan sertifikalı tohum destekleme bütçemizi yüzde 145'lik artışla 2023 yılı için 978 milyon liraya çıkardık." dedi.

Tahıl koridorunda taşınan yük miktarı 15 milyon tonu aştı

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu, 1 Ağustos-25 Aralık tarihlerinde toplam 585 geminin Ukrayna'nın Odesa, Chornomorsk ve Yuzhne şehirlerindeki limanlardan yüklü olarak hareket ettiğini belirterek, toplam taşınan yük miktarının 15 milyon 80 bin tonu aştığını söyledi. Karaismailoğlu, toplam yükün yüzde 15'inin Türkiye'ye geldiğini bildirdi.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu, tahıl koridorunda taşınan yük miktarıyla ilgili açıklama yaptı. Ukrayna ve Rusya arasında yaşanan savaş sonrasında tahıl krizinin yaşandığını hatırlatan Karaismailoğlu, dünyanın en önemli tahıl merkezlerinden olan Ukrayna'dan tahıl sevkiyatının durduğuna dikkati çekti.

Bu gelişme sonrasında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde yoğun bir diplomasi trafiği yürütüldüğünü ve bunun sonucunda yeniden tahıl sevkiyatının başladığını belirten Karaismailoğlu, şu bilgileri paylaştı: "1 Ağustos-25 Aralık'ta toplam 585 gemi Ukrayna'nın Odesa, Chornomorsk ve Yuzhne şehirlerindeki limanlardan yüklü olarak hareket etti. Toplam taşınan yük miktarı 15 milyon 80 bin tonu aştı. Gemilerle arpa, buğday, soya, ayçiçeği küspesi, buğday kepeği, bezelye, ayçiçeği çekirdeği, işlenmiş karışık gıda, şeker pancarı, ayçiçek yağı, kanola tohumu, mısır ve soya yağı olmak üzere 13 farklı çeşit yük taşındı."

"Taşınan yükün yüzde 15'i ülkemize geldi"

Karaismailoğlu, 585 geminin 200'ünün Türk bayraklı, sahipli veya işletenli olduğunu bildirerek, 585 geminin 171'inin yüklerini Türkiye limanlarına getirdiğini belirtti.

26.12.2022

Ülke limanlarına gelen gemilerin taşıdığı toplam yükün ise 2 milyon 247 bin 564 ton olduğunu ifade eden Karaismailoğlu, şunları kaydetti: "Toplam yükün yüzde 15'i ülkemize geldi. Yüklerin yüzde 12'si Afrika'ya, yüzde 29'u Asya'ya, yüzde 44'ü Avrupa'ya taşındı. En fazla yük 2 milyon 891 bin 117 ton ile İspanya'ya taşındı. İspanya'yı, 2 milyon 247 bin 564 ton ile Türkiye, 2 milyon 162 bin 210 ton ile Çin takip etti."

İklim değişikliğiyle mücadele milli seferberlikle mümkün

Bakan Murat Kurum, karbon yoğun ürünlere getirilecek sınırdaki karbon vergileri gibi düzenlemeler için sektörlere destek olacaklarını söyledi.

Sürdürülebilirlik Akademisi ve EKONOMİ gazetesi işbirliğinde düzenlenen ve bu yıl ikincisi gerçekleştirilen İklim Değişikliği Zirvesi, 2022 Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı'nın (COP27) çıktılarını ve iklim değişikliği ile mücadelede gelinen son noktaya tüm yönleriyle ele aldı. Kamu, iş dünyası, sivil toplum ve akademinin önde gelen isimlerini bir araya getiren zirvede katılımcılar, iklim değişikliğinin etkilerini masaya yatırarak yeşil dönüşüm ekseninde aksiyonları tartıştılar.

Zirvede konuşan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, bugün Türkiye'nin ve dünyanın iklim krizinin ağır sonuçları ile karşı karşıya kaldığını söylerken, seller, yangınlar ve müsilajın iklim değişikliğinin en somut örneklerinden olduğuna işaret etti. Bir Akdeniz ülkesi olan Türkiye'nin bu krizden kısa, orta ve uzun vadede maalesef büyük oranda etkilenmeye devam edeceğine değinen Bakan Kurum, "Biz bu anlamda yaptığımız düzenlemelerle ortaya koyduğumuz projeksiyonla sadece bu günü değil 50-100 yılı planlıyoruz. Bu anlamda iklim değişikliği ulusal eylem planı ile 541 eylem ve bunlardan sorumlu kuruluşları belirledik. Bölgesel iklim değişikliği eylem planlarını hazırladık uygulamaya geçtik. Şubatta Türkiye'nin ilk iklim şurasını topladık. 76'sı öncelikli olmak üzere 217 karar aldık. Uygulamalarımız çeşitlendirdik. İklim değişikliği başkanlığı kurduk. Enerjiden tarıma, sağlıktan ticarete kadar yeni bir aksiyon alanı açacak sürdürülebilir kalkınmayı güçlendirecek ve 2053

karbon-nötr hedefine güç katacak iklim kanunu için iklim değişikliği mücadele raporumuzu meclise sunduk” ifadelerini kullandı.

Kurum: 2026’daki konferansa ev sahipliği yapmak istiyoruz

AB’nin enerji ve karbon yoğun ürünlere sınırda karbon vergisi uygulayacağını hatırlatan Bakan Kurum, şöyle devam etti: “Biz de bu noktada emisyon ticaret sistemimizi kuruyoruz. Mısır ev sahipliğinde gerçekleştirilen COP27’de ulusal katkı beyanımızda yüzde 21 azaltım hedefini yüzde 41’e yükselttik. Buna ulaşarak 2030’da 500 milyon ton emisyonu insanımızdan, ülkemizden, dünyamızdan uzaklaştıracağız. 2026’da yapılması planlanan 31. BM İklim Değişikliği Konferansı’na ev sahipliği niyetimizi paylaştık. Bunların yanı sıra karbon yoğun ürünlere getirilecek sınırda karbon vergileri gibi düzenlemeler karşısında sektörlere destek olacağız. Kamu binalarında Dünya Bankası ile 200 milyon dolar proje ile kamu binalarımızın enerji verimliliğini içeren projemizi gerçekleştiriyoruz. Geçen hafta sanayide yeşil dönüşüm semineri yaptık. Hazırladığımız Yeşil Mutabakat Eylem Planı ile sıfır kirlilikte, düşük emisyonlu, katma değeri yüksek ve sürdürülebilir üretime geçiş sürecini birlikte gerçekleştireceğiz. OSB’leri yeşil OSB’lere dönüştürmek istiyoruz.”

Tesla-Togg rekabeti ilk çeyrekte başlıyor

Elon Musk'ın elektrikli otomobil markası Tesla, Türkiye'de Togg'la aynı dönemde yollara çıkıyor. Model Y Berlin'den, Model 3 Şanghay'dan geliyor. Doğuştan elektrikli olan ve sadece online satılacak iki markadan Tesla'nın rekabette en büyük kozu marka gücü, Togg'da ise yerlilik ve vergi avantajı olacak.

Aysel YÜCEL / OTONOMİ

ABD'li elektrikli otomotiv devi Tesla, Türkiye lansmanı için gün sayıyor. İşe alım sürecini yeni ilanlarla hızlandıran şirket, 2023'ün ilk çeyreğinde yapacağı Türkiye lansmanı ile Model 3 ve Model Y araçlarını satışa çıkarmaya hazırlanıyor. Tesla'nın Türkiye pazarında en büyük rakiplerinden birinin martta satışa çıkacak 'Türkiye'nin otomobili' Togg olması bekleniyor.

ABD'den gelen araçlara yönelik üst üste gelen ek vergiler nedeniyle Türkiye'deki yatırımlarını uzun süre askıya alan Tesla, bu yılın başında pazarda yeniden atağa geçerek, Tesla Motorları A.Ş şirketini kurmuştu. Türkiye ekibinin başına ise uzun yıllar Alman havayolu şirketi Lufthansa'nın Türkiye-Irak CEO'su olarak görev yapan Kemal Geçer getirilmişti. Tesla'nın, bu yapılanma sonrası Türkiye lansmanın ne zaman olacağı merak konusuydu. Şirketin geçen hafta web sitesi üzerinden iş ilanları yayınlaması, lansmanın da yaklaştığının sinyallerini vermiş oldu. 'Tesla Advisor', 'Otomotiv Süpervizörü', 'Parça Danışmanı', 'Servis Danışmanı', 'Mobil Servis Teknisyenleri', 'Business Development Lead Supercharging', 'Otomotiv Mekanikerleri

/ Teknisyenleri' duyurusu yapılan iş ilanları arasında. Tüm ilanlar için adres Beşiktaş olarak verilmiş. Bu da Tesla'nın ilk servis noktasını Beşiktaş'ta açacağına işaret ediyor.

Ön siparişe açılmayacak

EKONOMİ gazetesinin Tesla'ya yakın kaynaklardan edindiği bilgiye göre Tesla'nın, birkaç ay içerisinde, yani 2023'ün ilk çeyreğinde, Türkiye lansmanını yapması ve ardından satış sürecini başlatması planlanıyor. Türkiye'nin otomobili Togg da Mart 2023'te satışa çıkacak. Tesla'da, Togg'daki gibi ön sipariş alınmayacak. Togg, şubat ayında ön siparişe açılacağını, mart ayında ise yollara çıkacağını duyurmuştu. Tesla'da satış lansmanla birlikte başlayacak. İki markada da satışlar online yapılacaktır.

İlk etapta Tesla, pazara iki yeni modelle girecek. Model Y, Uzakdoğu ve ABD'ye yönelik ek vergi engellerini aşmak için bu yıl seri üretime başlayan Berlin'deki fabrikadan gelecek. Bu fabrikada, haftalık 5 bin, yıllık 240 bin adet Tesla Model Y üretimi hedefi var. Şangay Fabrikası'nda ise Model Y ve Model 3'ün haftalık üretim hedefi 22 bin adet. Şangay'dan sadece Model 3 ithal edilecek. Togg ise 2023'te 20 bin araç üretecek. Temmuz 2022'de Serbest Ticaret Anlaşması veya Gümrük Birliği anlaşmasına bağlı olmayan ülkelerden ithal edilecek elektrikli araçlara yüzde 10 ilave gümrük vergisi getirilmişti. Tesla'nın amiral gemisi Model 3 de Türkiye'ye Şanghay'dan ilave yüzde 20 ek vergi ile gelecek. ABD'den ithal edilen araçlara getirilen yüzde 60 ek vergi nedeniyle bu ülkeden Türkiye'ye yapılan Tesla siparişleri zaten 2018'de durmuştu. Model 3 602 km menzile kadar çıkarken, Togg C SUV'da da 500 km üzerine çıkacak bir versiyon olacak.

Yüzde 60 ÖTV ile gelecekler

Model Y'nin Avrupa'daki bugünkü baz liste fiyatı 60 bin Euro. Bu da bugünkü kurla yaklaşık 1.1 milyon TL anlamına geliyor. Model Y, Türkiye'ye yüzde 60 ÖTV ve yüzde 18 KDV ile gelecek. Bu da bugünkü şartlar altında 2 milyon 77 bin TL giydirilmiş satış fiyatına denk geliyor. Model 3'ün ise baz fiyatı 49 bin Euro, yani yaklaşık 976 bin TL. Bu model Türkiye pazarına girerken yüzde 60 ÖTV, yüzde 20 ek gümrük vergisi ve yüzde 18 de KDV eklenerek gelecek. Bu da yaklaşık 2.2 milyon TL'lik bir satış fiyatına denk gelir. Bu rakamlara bir de nakliye ücreti eklenecek. Togg'un baz versiyonunu ise yüzde 10 ÖTV dilimine sokma hedefi var.

Deneyim mağazaları talebe göre belirlenecek

Tesla, Türkiye'nin çeşitli yerlerinde deneyim merkezi, araç teslim alanı, servis ve depo yatırımları için de çalışma yapıyor. Adım adım Türkiye genelinde de mağazalar kurup, servis noktaları açacak olan şirketin radarında İstanbul dışında Ankara, İzmir ve özellikle Bodrum gibi turizm bölgeleri var. Ofis açılacak kentler, piyasadan gelecek reaksiyona göre belirlenecek. Togg da Türkiye genelinde 20 deneyim merkezi açacağını duyurmuştu. Yedi bölgede kurulacak 20 deneyim merkezinin ilki geçen ay Zorlu'da açılmıştı.

İlk etapta 13 şarj istasyonu kuracak

Tesla, Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bursa, Edirne, İstanbul, İzmir ve Konya'da 13 şarj istasyonu inşa edecek. 150 kW veya 250 kW'lık yüksek hızlı şarj özelliği bulunan Tesla Supercharger sayesinde sürücüler, 250 kW gücündeki istasyonlarda 15 dakikalık şarjla 320 kilometre gidebilecek. Uzun yolculuklarda 1 saatin üzerinde şarj süresi beklemek yerine yalnızca 15 dakikalık kısa bir mola vermek yeterli olacak. Togg da Trugo markası ile 81 ilde 600'ün üzerinde lokasyonda 1000 adet yüksek performanslı şarj cihazı kurmak için çalışmalara başlamıştı.

Ticaret Bakanlığı'ndan zincir marketlere asgari ücret sonrası 'etiket fiyatı' uyarısı

Ticaret Bakanı Mehmet Muş, "En fazla şubeye sahip 4 ulusal zincir marketin genel müdürleriyle bir araya gelerek asgari ücret zammı sonrası etiket fiyatlarıyla ilgili uyarıda bulunduk" açıklamasını yaptı.

Ticaret Bakanı Mehmet Muş, dört ulusal zincir marketin genel müdürleri ile bir araya geldi.

Twitter hesabından görüşmeye ilişkin açıklama yapan Muş, "Ülkemizde en fazla şubeye sahip 4 ulusal zincir marketin genel müdürleriyle bir araya gelerek asgari ücret zammı sonrası etiket fiyatlarıyla ilgili uyarılarda bulunduk" dedi.

"Piyasa düzenini ve işleyişini bozmaya dönük haksız fiyat artışlarına asla müsaade etmeyeceğiz" diyen Muş, "Ticaret Bakanlığı olarak sahada denetimlerimizi yoğun şekilde sürdürmekteyiz. Haksız fiyat artışlarıyla mücadelede Bakanlık olarak elimizdeki tüm denetim imkanlarını sonuna kadar kullanmakta kararlıyız" ifadelerini kullandı.

Bakan Bilgin: EYT'de yaş aralığı ihtimal dahilindedir

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin, emeklilikte yaşa takılanlarla (EYT) ilgili yapılacak düzenlemede, 'yaş aralığı olabilir mi' şeklindeki soruya, "İhtimal dahilindedir, değerlendirilecektir. Dikkat ederseniz olacak demiyorum, netleşmedi." yanıtını verdi.

Bilgin, [Haber Global](#)'de canlı yayınında soruları yanıtladı.

Bakan Bilgin, asgari ücret açıklanmadan önce beklentileri ölçen bilimsel bir çalışma ve araştırma yaptırdıklarını ve elde edilen verileri değerlendirdiklerini belirterek rakamın yaklaşık 460 dolara karşılık geldiğini ve tespit edilen rakamın Cumhuriyet tarihinin rekoru olduğuna işaret etti.

Bilgin, küresel ekonomide gelecek yıl oluşabilecek resesyonun Türkiye'ye etkilerine yönelik soru üzerine, Avrupa'da resesyon belirtilerinin gün yüzüne çıktığını, Rusya-Ukrayna savaşı dolayısıyla enerji krizinin arttığını söyledi.

Türkiye'nin yeni pazarlar arama konusunda çok etkin olduğunu ve birçok sanayi yatırımı yaptığını belirten Bilgin, Avrupa'daki resesyonun Türkiye'ye etkilerinin sınırlı kalacağını düşündüğünü ifade etti.

'EYT'de yaş aralığı ihtimal dahilindedir'

Bilgin, EYT düzenlemesine ilişkin, önerileri Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a Kabine Toplantısında ileticeğini belirtti.

"EYT'de yaş aralığı olabilir mi?" sorusunu Bilgin, "İhtimal dahilindedir, değerlendirilecektir. Dikkat ederseniz olacak demiyorum, netleşmedi." diye yanıtladı.

Bilgin, gerekli değerlendirmeler yapıldıktan sonra son kararın verileceğini kaydederek, "İmkanlar nispetinde en kapsayıcısını yapacağımızı söyleyebilirim." ifadesini kullandı.

Bakan Bilgin, "Takvim belli mi?" sorusunu, "Ocağa varmadan biz masamızdan kaldırırız. Yani önümüzdeki hafta Meclis'e gitmiş olur." şeklinde cevapladı.

"İşverenlerin kıdem tazminatı ödemesi için Hazine destekli Kredi Garanti Fonu kefaletiyle sunulacak destek banka limitlerinden düşecek mi?" sorusu üzerine Bilgin, "Bu işverenlerin kredi limitleriyle ilgili değil. EYT'liler, emekli olmaları durumunda biliyorsunuz kıdem tazminatı alacaklar. İşverenler, onlar adına bir kredi alacaklar ama ödemeyi biz işverene değil doğrudan doğruya işçiye yapmayı düşünüyoruz." dedi.

Bilgin, "Emekli olanlar, çalışmaya devam ederlerse, aynı işçiler işlerinde çalışmaya devam ederlerse sosyal güvenlik destek primi ödeniyor. O destek primi şimdi yüksek, emekli olup çalışanları, çalıştırmalarını diye yüksek. Onu emekli olmadan çalışanlarla aynı seviyeye getirmeyi düşünüyoruz." değerlendirmesinde bulundu.

EYT'lilerin sayısına ilişkin soruya Bilgin, "Aralık başındaki rakam 1 milyon 900 bindi. Sayılar her ay artıyor. Ocak başında 2 milyonu geçebilir. 1 milyon 900 bin kişi, yaş şartı hiç konmasaydı, diğer iki şartı yani prim gün sayısını ve süresini yerine getirdiyse emekli olabilecekti. Bunların yaklaşık 400 bini memur, yaklaşık 480 bini Bağ-Kur'lular, çoğunluğu da 4A'lılar yani özel sektörde ağırlıklı olarak çalışanlar. Hiç işi olmayan, bir yerde çalışmayan ama yaşı bekleyenlerin sayısı da 274 bin kişi." yanıtını verdi.

Yaş sınırı olması halinde EYT'lilerin yarısı bu yıl yarısı gelecek yıl emekli olacak
Bilgin, yaş sınırı olması halinde EYT'lilerin aşağı yukarı yarısının bu yıl, yarısının da gelecek yıl emekli olacağını söyledi.

Bakan Bilgin, memur ve emekli maaşlarına yapılacak zamma ilişkin soru üzerine, "Geçtiğimiz sene kamu çalışanlarımıza, memurlarımıza enflasyonun üzerinde artış yaptık. Bu sene de çalışmalarımız devam ediyor. Bunu da çok kısa bir süre içerisinde, yılbaşından önce veya hemen sonra kamuoyuyla paylaşırız." diye konuştu.

En düşük emekli maaşının 3 bin 500 lira olduğunun hatırlatılması üzerine Vedat Bilgin, bu grupta Bağ-Kur'lu veya çok sınırlı prim yatırmış yaklaşık 500 bin kişinin bulunduğunu ifade etti.

Vedat Bilgin, bu gruptakiler için de sosyal devlet anlayışıyla bir çalışma yapılacağını kaydetti.

Yüksek enflasyon etkisiyle vatandaş sepetini küçülttü

Enflasyon karşısında alım gücü azalan tüketici, birçok üründe sepet küçültmek zorunda kaldı.

Banka ve kredi kartlarıyla yapılan harcamalar rekor kırarken işlem adedi başına yapılan harcamalarda reel olarak gerileme yaşandı. Uzmanlar tüketicilerin yüksek enflasyon nedeniyle fiyatlara yetişemeyince daha az tüketerek çözüm bulmaya çalıştığını vurguladı.

Yüksek enflasyonun gelir dağılımı adaletsizliği ve alım gücünde yarattığı erozyon banka ve kredi kartı işlem adedi başına yapılan harcamalarda daha netleşti.

Toplamda kart işlemi başına harcama 16 Aralık haftasında 364,80 liraya yükselip geçen yılın aynı haftasına göre nominal olarak yüzde 56,88 artsa da reel olarak yüzde 14,67 geriledi.

Piri Reis Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Erhan Aslanoğlu, tüketicilerin yaşanan yüksek enflasyon nedeniyle ortaya çıkan gelir kaybını tüketimlerinde miktar ayarlaması yaparak aşmaya çalıştığını belirterek "Fiyata yetişemeyince daha az tüketerek bir davranış geliyor" dedi.

Trakya Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Fakültesi Bölüm Başkanı Prof. Dr. Gökhan Sönmezler reel harcamalarda değişimin ilginç olduğunu, zorunlu olmayan harcamalarda düşüş normal olsa da gıda harcamalarında düşüş olmasının önemli bir sıkıntının göstergesi olduğunu belirtti.

Merkez Bankası haftalık banka ve kredi kartı işlemleri verilerine göre 16 Aralık haftası itibarıyla 92.4 milyar liralık kartlı harcama gerçekleştirildi. Bu geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 108,5'lik nominal artışa işaret ediyor. Uzmanlar kart sayısının

artmasının da bu yükselişte etkili olduğunu belirtirken kart işlemi adedi başına yapılan harcamalar ise tüketicinin davranışlarının analizini daha netleştiriyor. 16 Aralık itibarıyla 253.3 milyar adet kart işlemi yapıldı. Bu da o hafta işlem adedi başına 364.80 liralık harcama yapıldığını gösteriyor. Geçen yıl aynı hafta ise işlem adedi başına yapılan harcama 232.53 liraydı. Bir yılda işlem adedi başına yapılan harcama yüzde 56,88 nominal artış yaşadı. Ancak yüksek enflasyon göz önüne alındığında tüketicilerin toplam banka ve kredi kartı işlem adedi başına harcamasının yüzde 14,67 gerilediği ortaya çıktı.

Gıda harcamaları reel olarak yüzde 28,2 azaldı

Harcama grupları açısından işlem adedi başına harcamanın reel değişimi farklılık gösteriyor. Gıda, araç kiralama, benzin, market ve AVM alışverişleri, elektrik elektronik, havayolları harcamalarında tüketicilerin işlem adedi başına yaptığı harcamalar nominal olarak yüksek artışlar yaşasa da reel olarak bakıldığında hepsi geriledi. Özellikle tüketicilerin işlem adedi başına gıda harcamaları nominal olarak yüzde 45,7 yükselirken reel olarak yüzde 28,22 azaldı.

Market ve AVM harcamaları da nominal olarak yüzde 60,11 arttı ama reel olarak yüzde 12,6 düştü. Benzin ve akaryakıt harcamaları da nominal yüzde 62 yükselirken reel olarak yüzde 28 kayıp yaşadı. Havayolları harcamalarında yüzde 40,4 nominal artışa karşılık reel olarak yüzde 20 düşüş oldu. Konaklama harcamalarında da yüzde 60'lık nominal artışa rağmen reel gerileme yüzde 6,5 olarak hesaplandı.

Tüketicilerin reel olarak işlem adedi başına yaptığı harcamalarda artış yaşanan harcama grupları da mevcut. Özellikle giyim ve ayakkabıda nominal olarak yüzde 82, reel olarak ise yüzde 32,85'lik oldu. İçkili yerlerde de nominal olarak yüzde 87,1, reel olarak da yüzde 10 yükseliş var. Telekomünikasyon harcamalarında da reel olarak yüzde 70, nominal olarak ise yüzde 45,3'lük yüksek bir artış yaşandı. Yemek harcamalarında da yüzde 80,5 nominal, yüzde 6,5 de reel artış yaşandı. Aralık aylarının ilk üç haftasına göre bakıldığında da işlem adedi başına kart harcaması geçen yıl aralık ayı üç haftasında 231,6 lira iken bu yılın aynı döneminde 372.77 liraya yükseldi. Böylece işlem adedi başına kart harcaması nominal olarak yüzde 61 arttı. Ancak yine yüksek enflasyon nedeniyle reel olarak bakıldığında işlem adedi başına kart harcaması aralık aylarının üç haftalık döneminde yüzde 12,5 geriledi.

Tüketici miktar ayarlamasına yöneldi

Peki bu veriler tüketici harcamalarında nasıl bir değişime işaret ediyor. Piri Reis Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Erhan Aslanoğlu, genel olarak birçok harcama kaleminde birim başına harcamada reel gerileme görüldüğüne dikkat çekerek "Tüketiciler yaşanan yüksek enflasyon nedeniyle ortaya çıkan gelir kaybını tüketimlerinde miktar ayarlaması yaparak aşmaya çalışıyor görünüyor. Fiyata yetişemeyince daha az tüketerek bir davranış geliyor. Gıda, yakıt, elektrik, elektronik ve genel olarak market alışverişlerinde birim reel harcama düşüşü bu durumu destekliyor. Sektörel enflasyonun yüksek olduğu sektörlerde reel düşüş daha

güçlü. Özellikle gıda ve akaryakıt fiyatlarında ortalamanın çok üzerinde artışlar var. Giyimdeki artış güçlü, kısmen pandemide ötelenen talep nedeniyle bu tablo ortaya çıkmış olabilir. Giyim sektöründeki fiyat artışlarının ortalamanın altında kalması da reel artışın diğer nedeni görünüyor. Telekomünikasyondaki yüksek reel artış da fiyat artışlarının görece düşük kalması ile alakalı. Yemek sektörü ise esnek olmayan bir talebe sahip olduğu için harcama kısıntısının çok olamadığını gösteriyor” diye konuştu. Aslanoğlu, genel olarak negatif reel faizin yatırım amaçlı talebi arttırdığını dile getirerek “Konut ve otomobil bu kategoriye giriyor. Bu harcamalar kredi kartı ile yapılmadığı için iç talepte etkili olan bu sektörlerin genel harcama eğiliminden farklılaştığını vurgulamak gerekiyor” dedi.

Gıdada düşüş sıkıntının göstergesi

Trakya Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Fakültesi Bölüm Başkanı Prof. Dr. Gökhan Sönmezler de nominal olarak kart harcamalarındaki artışı iki sebebe bağlanabileceğini kaydederek şöyle konuştu: “Bunlardan ilki yüksek enflasyon, bir diğeri ise artan gelir açığını insanların kartlar ile kapatmaya çalışmaları. Reel harcamalarda değişim ilginç, zorunlu olmayan harcamalarda düşüş normal fakat gıda harcamalarında düşüş olması önemli sıkıntının göstergesi. Bunun nedeni ücretlerin reel olarak düşük kalması ve gıdaya erişimin zorlaşması şeklinde yorumlanabilir. Ayrıca gıda enflasyonunun yüksek olması bu noktada belirleyici bir temel unsur olarak görünüyor. Zaten dikkat ederseniz enflasyonun görece yüksek olduğu sektörler negatife dönmüş; bununla beraber enflasyonun görece daha düşük olduğu sektörlerde zorunlu olmayan malların harcamalarında da düşüş var” diye konuştu.

Banka ve kredi kartı işlem adedi başına harcama (TL)

	17/12/ 2021	16/12/ 2022	Nominal artış (%)	Reel artış (%)
TOPLAM	232,53	364,80	56,88	-14,67
Araç Kiralama	929,17	1503,63	61,82	-21,74
Benzin ve Yakıt İstasyonları	262,44	475,41	81,15	-27,89
Çeşitli Gıda	150,05	218,64	45,71	-28,22
Eğitim	248,82	359,47	44,47	5,84
Elektrik-Elektronik Eşya, Bilgisayar	509,31	735,99	44,51	-5,70
Giyim ve Aksesuar	309,93	563,86	81,93	32,85
Havayolları	2186,53	3070,57	40,43	-20,00
Hizmet Sektörleri	298,47	434,40	45,54	0,00
Konaklama	783,40	1245,85	59,03	-6,47
İçkili Yerler	166,07	310,77	87,13	10,00
Kuyumcular	2872,17	3852,92	34,15	-21,64
Market ve AVM	128,47	205,68	60,11	-12,57
Mobilya ve Dekorasyon	695,65	1191,20	71,23	-4,91
Sağlık	225,34	349,50	55,10	-11,43
Seyahat Acenteleri/Taşımacılık	214,51	218,26	1,75	-37,14
Telekomünikasyon	141,44	240,18	69,81	45,30
Yemek	69,83	126,05	80,50	6,47

Çiftçi pamuk ve ayçiçeği yerine buğday, arpa ekiyor

Ali Ekber YILDIRIM

26 Aralık 2022 Pazartesi

Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) Kasım 2022 Fenolojik Değerlendirme- Saha Araştırma Raporu'na göre, Türkiye'nin 7 bölgesinde de hububat ürünlerine yönelme var. Özellikle ayçiçeği ve pamuk üretiminden vazgeçen çiftçiler buğday ve arpa ekimine yöneldi.

Önümüzdeki yıl iklim koşulları da uygun giderse buğday üretiminde önemli oranda artış olması bekleniyor. TMO'nun merkez ve taşra teşkilatı teknik personelinin sahadan birebir gözlem, meteorolojik veri ve teknik bilgilerle hazırladığı "Fenolojik Değerlendirme-Hububatta Yağış, Ekiliş ve Gelişim Analizi (Kasım 2022 Değerlendirmesi)" raporu açıklandı.

Yağışlar yüzde 29 azaldı

Türkiye geneli Kasım ayı yağışlarının; normalin altında, geçen yıl yağışları civarında gerçekleştiği, 1 Ekim-30 Kasım 2022 kümülatif (2 aylık) dönemde ise yağışlarda normaline göre yüzde 29 azalma olduğu belirtilen raporda kışlık hububat ekilişleri hakkında özetle şu bilgilere yer verildi: "Kışlık hububat ekilişleri Kasım ayı sonu itibarıyla ülke genelinde yüzde 80 tamamlanmıştır. Geçen yıl aynı dönemde yüzde 90 oranında ekim yapılmıştı. Ekilişler Doğu Anadolu Bölgesi dışındaki bölgelerde özellikle pamuk, ikinci ürün mısır ve şekerpancarı hasadı yapılan alanlarda devam etmekte olup Ocak ayı başında tamamlanması beklenmektedir."

Tüm bölgelerde buğday ekimi arttı

Kışlık ekilişler devam etmesine rağmen sahadaki gözlemlere göre hububat, özellikle de buğday ve arpa ekimine yönelme olduğu belirtilen raporda bölgesel bazdaki değerlendirme şöyle:

- İç Anadolu Bölgesi'nde mısır ekili alanlardan hububata,

- Marmara Bölgesi'nde (özellikle Balıkesir'de) ayçiçeği, kanola ve haşhaştan buğdaya,
- Akdeniz Bölgesi'nde ayçiçeği, pamuk ve mısır ekili alanlardan buğdaya,
- Karadeniz Bölgesi'nde ayçiçeğinden buğday ve arpaya,
- Ege Bölgesi'nde mısır, yağlık ayçiçeği ile haşhaş ekiminden hububata,
- Doğu Anadolu Bölgesi'nde yem bitkilerinden hububata,
- Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde pamuk ekili alanlardan hububata, (Adıyaman'da Tarım ve Orman Bakanlığı'nın mercimek tohumu dağıtmasıyla buğdaydan, arpa, mercimek ve nohuta) geçiş öngörülmektedir.

Orta Anadolu ve İç Ege kesimlerindeki bazı illerde bitki çıkışlarının tarla yüzeyine dağılımı yağış yetersizliği nedeniyle düzensizlik göstermekte ve gelişmeler beklenen seviyeye ulaşmamaktadır. Son dönemde alınan yağışlarla çıkışların büyük ölçüde tamamlanacağı öngörülmektedir.”

Pamuk, yağlık ayçiçeği ve haşhaş ekimi azalıyor

TMO'nun saha değerlendirmesine göre, bu yıl ülke genelinde pamuk, yağlık ayçiçeği ve haşhaş ekili alanların geçen yıla göre azalacağı, bu alanların büyük kısmına buğday ve arpa ekildiği/ekileceği öngörülmüyor. Değerlendirme raporunda bunun nedeni şöyle ifade ediliyor: “Sahada yapılan gözlemler, üretici ve sivil toplum kuruluşları ile yapılan görüşmelerle yapılan incelemeler dikkate alındığında bu yıl ülke genelinde kurumumuzun (TMO) uyguladığı yerinde alım politikasının da katkılarıyla diğer ürünlerden hububata geçişler olduğu, dolayısıyla hububat ekilen alanlarda artış olduğu tespit edilmiştir. Bu yıl sertifikalı tohum ve gübre kullanımında geçen yıla göre artış tespit edilmiştir.”

Kırmızı mercimek üretimi geçen yıl ile aynı seviyede

Raporda kırmızı mercimek ile ilgili yapılan değerlendirmede ise özetle şu bilgilere yer verildi: “Adıyaman, Batman ve Diyarbakır yörelerinde Ekim ayı sonunda başlanan ekilişlerin Aralık ayı içerisinde tamamlandığı, erken ekim yapılan yörelerde bitki çıkışlarının gözlemlendiği, Gaziantep bölgesinde yağışların yetersizliği nedeniyle ekilişlere Kasım ayının ikinci haftası itibarıyla başlandığı ve yüzde 95 seviyelerine ulaştığı görüldü. Toplam ekim alanın yaklaşık yüzde 40'ını oluşturan Şanlıurfa bölgesinde ise ekilişlere Kasım ayında başlanmış olup yüzde 80 seviyesine ulaşmıştır. Genel olarak değerlendirildiğinde kışlık kırmızı mercimek ekilişlerinin yüzde 85 seviyesine ulaştığı, ekilişlerin Ocak ayında tamamlanacağı tahmin edilmektedir.

Kırmızı mercimek ekilişlerinde; Diyarbakır yöresinde münavebe uygulaması nedeniyle önceki yıla göre yüzde 30 civarında bir azalmanın olacağı, ancak ekilişlerin

yoğun olarak yapıldığı Şanlıurfa, Batman, Gaziantep ve Adıyaman gibi bölgelerimizde ise mercimeğin hububat üretimine göre daha düşük gübre kullanımına imkan vermesi, bazı bölgelerimizde bakanlığımız tarafından tohum dağıtımı yapılması yanında kurumumuz ve serbest piyasa fiyatlarının da üretici beklentisini karşılamasından dolayı önceki yıla göre yüzde 5-10 civarında bir artışın beklendiği, bu kapsamda toplam ekim alanlarımızın en az geçen yıl seviyesinde veya bir miktar üzerinde gerçekleşeceği öngörülmektedir.”

Bu rapor bize neyi anlatıyor?

TMO'nun saha bilgilerinden de görüleceği üzere Türkiye'de çiftçi üretim kararı verirken o dönemdeki ürün fiyatlarına bakıyor. Raporda da yer verildiği gibi Toprak Mahsulleri Ofisi'nin 2022 ürünü buğday ve arpa alım fiyatı ve üzerine ton başına ödenen desteğin çiftçiye memnun ettiği görünüyor. Bu nedenle buğday ve arpa ekimine yönelme oldu. Yağlık ayçiçeği ve pamukta ise artan maliyetlere rağmen fiyat 2021 yılının altında kaldı. Çiftçilerin destekleme primi artışı talepleri de karşılanmayınca çiftçi umduğunu bulamadı. Bu nedenle pamuk ve yağlık ayçiçeği üretimi azalıyor. Bu iki üründe de dışa bağımlı olan Türkiye, 2023'te daha fazla ayçiçeği ve ham ayçiçeği yağı ile pamuk ithalatı yapacak.

AB ile ekonomik ilişkiler canlanabilir

Maruf Buzcugil

26 Aralık 2022 Pazartesi

Türkiye'nin dünyanın en önemli ekonomik ve siyasi bloğu AB ile ilişkileri, üyelik başvurusu yaptığı 1959 yılından bu yana büyük ölçüde karşılıklı ekonomik çıkarlar temelinde yürüyor. 1999'dan beri aday üye statüsüne sahip Türkiye'nin darbeler ve darbe kalkışmalarıyla ağır yaralar almış demokrasisine ilişkin gözlemler, AB'ye Kopenhag ölçütlerini gözümüze sokarak ülkemizi tam üyelikten uzak tutma yolunda gerekçelerini kolaylıkla derleyebileceği bir havuz yaratıyor. AB son olarak, yargının İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu kararını da bu havuza dahil etti. AB Komisyonu sözcüsü Peter Stano tarafından dillendirilen uzun süredir rastlanmayan üsluptaki sert açıklama bunun son örneğini oluşturdu. Stano, bu vesileyle "Türkiye'de yargının sistemik olarak bağımsızlıktan yoksun olduğunu", kararın "özgür ve adil bir seçim sürecine zarar vereceğini" öne sürdü. Ancak AB, siyasi olarak uzak tutmaya çok hevesli olduğu Türkiye'den ekonomik gerekçelerle vazgeçemiyor. Türkiye'yi en büyük pazarı ve işbirliği ortağı olarak görüyor. AB ve Türkiye arasında "Katolik nikahı" bağlayıcılığındaki Gümrük Birliği ekonomik ilişkinin temelini oluşturuyor.

Azalan mali yardımlar artabilir

AB'nin katılım öncesi mali yardımlar (IPA) ilişkilerin ekonomik boyutunda önemli bir rol üstleniyor. Son yıllarda giderek azalsa da Türkiye'ye AB uyum süreci bağlamında 2002'den bu yana tahsis edilen toplam 9,2 milyar Euroluk fon sayesinde 850'den fazla büyük ölçekli proje gerçekleştirilmiş bulunuyor. Önümüzdeki dönemde (IPA 2021-2027) AB bu fonları daha esnek bir yapıda dağıtmayı planladı. AB bu dönemde ülkelere fon tahsisatını kaldırdı, artık projeler yarışacak. Ülke tahsisatının olmaması sağlam projesi olan Türkiye'deki firmalara, girişimcilere, yerel yönetimlere, sivil toplum kuruluşlarına yeni imkanlar getirecek. Daha önce (IPA I (2007 – 2013), IPA II (2014-2020), dönemlerinde bu mali kaynaklar ülkelere tahsis edilen kaynaklar çerçevesi içinde dağıtılıyordu.

Türkiye Yatırım Platformu

IPA III döneminde Kalkınma Fonu Artı (EFSD+) mekanizması kapsamında oluşturulan Türkiye Yatırım Platformu da AB fonlarının kullanımı açısından yeni bir fırsat penceresi sunacak. Özellikle KOBİ'lerimizin, sanayicilerimizin yeşil dönüşüm kapsamındaki projelerinin finansmana erişim şansı büyük.

Türkiye Yatırım Platformu'nun getirdiği imkanlar şöyle sıralanıyor:

AB ile mali işbirliğine yeni ve ilave bir boyut getirmesi,

- IPA mekanizmasını tamamlayıcı etkiye sahip olması,
- Faydalanıcı sektörler için uygun kredi olanakları sağlama potansiyeli,
- Kamu ve özel sektör kuruluşlarının yeşil dönüşüm alanında yürüttükleri çalışmalara katkı suması.

■ ASO'da eski başkan Nurettin Özdebir uğurlandı

Ankara Sanayi Odası'nda (ASO) geçen hafta devir teslim töreni vardı. ASO'nun yeni yönetim kurulu başkanı Seyit Ardıç eski Başkan Nurettin Özdebir'i çiçekle uğurladı. Ardıç, sayman üye ve yönetim kurulu başkan vekili olarak uzun yıllar Özdebir ile birlikte yönetim kurulunda görev yapmıştı. Seçim döneminde ise iki başkan arasında hızlı bir rekabet yaşanmıştı. 15 yıl ASO Başkanı olarak görev yapan Özdebir en çok mesleki eğitime verdiği katkı ve oluşturduğu modellerle anılacak. ASO Teknik Koleji ve Hacettepe-ASO Meslek Yüksek Okulu Nurettin Özdebir'in kurulmasına emek verdiği eğitim kurumları olarak hatırlanacak. Özdebir'in kurup geliştirdiği eğitim kurumlar modeli Anadolu'nun bir çok yerinde sanayicilerce örnek alındı.

■ AB Başkanı Kaymakçı yeniden AB Büyükelçisi

Türkiye son büyükelçi atamasıyla AB Komisyonu'na ilişkilerin normalleştirilmesi ve geliştirilmesi arzusunu gösterdi. Dışişleri Bakan Yardımcısı ve AB Başkanı Faruk Kaymakçı yeniden Türkiye'nin AB Büyükelçisi oldu. Kaymakçı, daha önce 2017 Şubat ayından 2018 Ağustos'una kadar yürüttüğü AB Büyükelçiliği görevinin ardından, Dışişleri Bakan Yardımcısı olmuştu. AB Başkanı, geçen hafta gazetecilerle geleneksel yılsonu toplantısında Türkiye-AB ilişkilerini değerlendirdi. Kaymakçı'nın ekonomik ve siyasi boyutları detaylı olarak ele aldığı sunumundaki bilgileri önümüzdeki yıl boyunca aklımızda tutacağız.

■ İzmir'de İktisat Kongreleri yarışı

Kurtuluş Savaşından bu yana İzmir hep ülkemizin gelecekteki ekonomik vizyonunun oluşturulması, sıkıntılardan kurtulma refaha ulaşma çabaları ve doğru bölüşüm

politikalarının tasarlaması çalışmalarının sembolik merkezi oldu. Bugüne kadar İzmir’de yapılan İktisat Kongreleri hep geniş katılımı gerçekleşti.

şimdi gelecek yıl başlayacağımız cumhuriyetimizin ikinci yüzyılını iktisat kongresiyle karşılamak üzere iki ayrı girişim var. Muhtemelen İzmir’de 17 şubat 2023’de iki ayrı İktisat Kongresi yapılıyor olacak. Cumhurbaşkanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı eşgüdümünde yürütülen kongre hazırlıkları ile Tunç Soyer’in önderliğinde İzmir Büyükşehir belediyesinin siyaset üstü boyuta taşımaya çabaladığı ikinci yüzyılın İktisat Kongresi. İki kongrenin hazırlıklarını da davetli olarak yerinde izleme şansım oldu. Geçen hafta Ankara ve İstanbul’dan çok sayıda gazeteciyle birlikte Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati’nin davetlisi olarak İzmir’deydik. Bakan Nebati’nin sunumunda Atatürkün topladığı ilk kongreden sonra toplanan dört kongrenin yapıldığı konjonktürün hep gelecek vizyonu arayışını gsterdığı vurgusu önemliydi.

Nebati, 1.Kongre binasını 1979’da CHP’li belediyenin yıktığını, şimdi aynı yere valiliğin yapımını sürdürdüğü binada yapacaklarını açıkladı. İzmir Büyükşehir Belediyesi’nin kongre hazırlığı ise yaz aylarından beri sürüyor. Kasım ayında katıldığım kongre kapsamındaki İşçi grubunun 3. ve nihai toplantısında Türkiye’deki sendikaların yüzde 96 oranında temsil ediliyor olduğunu not etmemizde yarar var. Tunç Soyer, gazetemize yaptığı açıklamada “otak akıl yine İzmir’den çıkacak” demişti.

Ulu nder Atatürkün 17 şubat 1923’de İzmir’in düşman işgalinden kurtarılmasından 6 ay, Lozan Antlaşmasından 4 ay önce topladığı 1.İktisat Kongresi’nin bugünün Türkiyesi’nde tüm siyasetçilerin gelecek vizyonu arayışlarında tek referans kaynağı olması çok sevindirici.

Abdulkadir Selvi

Kılıçdaroğlu, ilk kez Yavaş'ı geçti

SİYASET belirsizliği kaldırmıyor. Mansur Yavaş'ın Cumhurbaşkanı adayı olup olmayacağı konusunda net bir mesaj vermemesi onu geriletirken, cumhurbaşkanı adaylığı giderek netleşen Kılıçdaroğlu ilk kez Mansur Yavaş'ı geçti. Cumhurbaşkanlığı anketinde geri sıralara düşen Ekrem İmamoğlu'nun mahkemeden çıkan siyasi yasak kararı ve Saraçhane mitingleri ile ne kadar puan topladığı ise önümüzdeki ay yapılacak olan anketlerde ölçülebilecek.

Hilmi Daşdemir'in başkanı olduğu Optimar'ın 2502 kişi ile 5-14 Aralık tarihleri arasında yaptığı kasım ayı anketinde Kılıçdaroğlu, muhalefetin cumhurbaşkanı adayı olarak ilk sıraya yükseldi.

CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİ

Optimar'ın, "Bu yaz cumhurbaşkanlığı seçimi olsa oyunuzu hangi isme verirsiniz?" sorusuna ankete katılanların yüzde 43.7'si Erdoğan yanıtını verdi. İlk kez ikinci sıraya yükselen Kılıçdaroğlu'na destek ise yüzde 12.4 çıktı.

Kılıçdaroğlu'nu 10.1'le Mansur Yavaş takip ederken, Ekrem İmamoğlu yüzde 9'la dördüncü sırada geldi.

Selahattin Demirtaş diyenlerin oranı yüzde 6.8 çıkarken Meral Akşener'e olan destek yüzde 6.0 olarak ölçüldü.

İsmi yeniden cumhurbaşkanı adayları arasına sokulmaya çalışılan Abdullah Gül ise yüzde 2.9'la yedinci sırada geldi.

Tekrar ifade etmek istiyorum. Siyasi yasak kararı ve Saraçhane toplantılarının Ekrem İmamoğlu'na katkısı henüz ölçülmedi. Ocak ayı anketlerinde bu oran ortaya çıktığı zaman paylaşmaktan kaçınmayacağım.

ERDOĞAN FARKI AÇIYOR

Cumhurbaşkanı Erdoğan, haziran ayından bu yana elde ettiği yükselişini ise sürdürüyor. CHP'de cumhurbaşkanı adaylığı için ön plana

çıkan Kılıçdaroğlu, Yavaş ve İmamoğlu'na desteğin toplamı, Erdoğan'a verilen desteğin 12.2 puan gerisinde kalıyor.

YAVAŞ İKİNCİ SIRADA

Optimar'ın anketinden Kılıçdaroğlu'na bir iyi, bir kötü haber çıkmış. İyi haber, Mansur Yavaş'ı da geçerek ikinci sıraya yükselmesi, kötü haber ise en beğenilen siyasetçi anketinde hâlâ gerilerde olması.

En beğenilen siyasetçi anketinde Cumhurbaşkanı Erdoğan yüzde 28'le birinci sırada yer alıyor. Erdoğan tüm kategorilerde birinci sırada. 20 yıldır Başbakan ve Cumhurbaşkanı olarak ülkeyi yönetmesine rağmen en yakın rakibine dahi birkaç kat fark atıyor. Erdoğan'ı yüzde 10.7'yle Mansur Yavaş takip ediyor. Mansur Yavaş işine odaklanan, polemiklere girmeyen bir siyasetçi olarak yıpranmıyor.

İMAMOĞLU GERİLİYOR

Ekrem İmamoğlu ise Yavaş'ın tam aksine girdiği polemikler ve cumhurbaşkanlığı adaylığı tartışması nedeniyle yüzde 5'le altıncı sıraya gerilemiş durumda. Kılıçdaroğlu yüzde 5.9'la İmamoğlu'nun hemen üzerinde beşinci sırada geliyor. İmamoğlu siyaset tarzını ve ekibini değiştirmedeği sürece erimeye devam edecek.

Üçüncü sırada yüzde 8.1'le Demirtaş yer alırken onu yüzde 6.6'yla Meral Akşener takip ediyor.

PARTİLERİN OY ORANI NASIL?

Optimar'ın anketinden çıkan, partilerin oy oranıyla ilgili verileri iki ayrı kategoride değerlendirmek gerekiyor.

İlk beşte olan partiler ile yüzde 1 ve altında olan partiler. Sadece barajı aşan partiler açısından değil, yüzde 1'in altındaki partiler açısından da ilginç sonuçlar var. Bir süredir küçük partilerden büyük partilere doğru bir oy kayması yaşanıyor. Optimar'ın kasım anketi, bunu göstermesi açısından ilginç. Ama asıl oy kaymaları seçim sürecine girilince ortaya çıkacak.

CHP VE İYİ PARTİ

AK Parti yüzde 39.2'yle ilk sırada gelirken, onu yüzde 23.9'la CHP takip ediyor. Ekonomik sorunların muhalefet açısından avantajlı bir ortam hazırlamasına rağmen CHP'nin oy oranı artmıyor. Bir dönem İYİ Parti'nin oyları hızlı bir tırmanışa sokuldu ama bu parti son birkaç aydır bir gerileme yaşıyor.

İYİ Parti yüzde 10.9 oy oranı ile üçüncü sırada gelirken, HDP yüzde 10.7'yle dördüncü sırada. MHP'nin oy oranı ise yüzde 8.6 çıkıyor.

Futbol deyimiyle düşme hattında olan partilerin durumu ise ilginç.

FATİH ERBAKAN VE TEMEL KARAMOLLAOĞLU

Fatih Erbakan'ın genel başkanı olduğu Yeniden Refah Partisi yüzde 1 oy oranı ile ilk sırada geliyor. Saadet Partisi'nin yanlış politikaları nedeniyle Milli Görüşçülerin bir kısmı Yeniden Refah Partisi'ne yönelmiş durumda.

ÜMİT ÖZDAĞ VE BABACAN

Gelecek Partisi, DEVA Partisi, Saadet Partisi ise yüzde 0.9'la aynı sıraları paylaşıyorlar. İki partiye dikkatinizi çekmek istiyorum. Suriyeli sığınmacılar konusu öncelikli gündem maddesi olduğu sıralarda yüzde 2'yi aşan Ümit Özdağ'ın Zafer Partisi hızlı bir gerileme yaşıyor. Zafer Partisi yüzde 0.5'le 11'inci sırada yer alıyor. Ekonomik sorunlar nedeniyle sıçrama yapması beklenen Ali Babacan'ın DEVA Partisi ise Ahmet Davutoğlu'nun partisi ile eşitlenmiş durumda.

EKONOMİ YİNE ÖNDE

"Türkiye'nin en önemli sorunu nedir?" sorusuna verilen yanıtta ekonomi uzun bir süredir birinciliği kimseye kaptırmıyor. Sadece oran değişiyor. Ocak, şubat, mart ve nisan aylarında yüzde 75'i aşan bir oranda ilk gündem maddesi ekonomi olarak çıkıyordu. Optimar'ın anketinde yüzde 55.6'yla yine ilk sırada ekonomi geliyor. İşsizlik ise yüzde 4.2 çıkıyor. İkisi toplandığında 59.8'e ulaşıyor.

RIFKIN KURTARAMADI

Kılıçdaroğlu, Merkel'in danışmanı Rifkin'i kendine başdanışman yapsa da İngiltere'den fon bulduğunu açıklasa da halkımız muhalefetin ekonomiyle ilgili sorunları çözeceğine inanmıyor. Muhalefet, topluma bu güveni veremiyor.

SEÇİMİ NASIL KAZANIR?

Peki bu sorunu hangi parti çözer?

Ankete katılanların yüzde 31.6'sı AK Parti diyor. CHP diyenlerin oranı ise yüzde 16.7 çıkıyor. HDP diyenler yüzde 5.3 olurken İYİ Parti diyenler yüzde 4.9'a ulaşıyor. MHP çözer diyenlerin oranı ise yüzde 4.3 çıkıyor.

Muhalefet seçimleri, 6'lı masadaki ayak oyunları ile değil, topluma "Benim sorunlarımı en iyi muhalefet çözer" güvenini verdiği zaman kazanacak.

26 Aralık 2022, Pazartesi

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Batı, Erdoğan düşmanlığından bıkmıyor

Haber ajansı Reuters'in Cumhurbaşkanı Erdoğan aleyhine haber ve yorumlar yapacak gazeteciler aradığı ilanının yankıları hala sürüyor.

Cumartesi günü yazımda belirtmişim. Reuters verdiği ilanda Türkiye'deki ekonomik durumu taraflı ele alacak ve Cumhurbaşkanı Erdoğan düşmanlığı yapacak bir editör arıyordu. Bu ilan bir gerçeği daha ortaya çıkardı. Erdoğan önümüzdeki seçimlerde halk arasında ne kadar güçlü olursa olsun başta Amerika olmak üzere dış çevreler onu düşman ve diktatör ilan edecek. Bu bakımdan Türk seçmenin bilinçli davranması çok önemli. Cumhurbaşkanı Erdoğan bu olaya nasıl tepki verir bilmiyoruz ancak TRT World verdiği bir iş bir iş ilanı ile misilleme yaptı. İşin ilginç yanı TRT World'ün ilanı Reuters'in aksine tamamen gerçekleri yansıtıyordu. İlan şöyle yorum sizin: "Birleşik Krallık hükümetlerinin art arda gelen koronavirüs salgını, Brexit, küresel ekonomik kriz gibi büyük meydan okumalara yanıt vermekte başarısız olması, İngiliz siyasetini bir karmaşa içine soktu. Kısa süreli İngiliz hükümetleri, ülkenin geleceğini belirsizlik içinde bırakıyor ve İngiltere'yi Avrupa'dan uzaklaştırıyor. Kraliçe Elizabeth'in ölümüyle birlikte, Orta Çağ'dan kalma bir yönetim biçimi olarak Kraliyet'in modern çağda varlığı tartışmaları hız kazandı. Bu konularda kapsamlı haberler yapabilecek, kalemi kuvvetli muhabirlere ihtiyacımız var."

MACRON, PKK TERÖRÜ İLE HENÜZ TANIŞMADI

Başta PKK ve FETÖ olmak üzere Türkiye düşmanı tüm terör örgütlerine kol kanat geren Fransa, Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından defalarca uyarılmıştı. "Bir gün Avrupa başkentlerinde terör eylemi yapacaklar" denildiğinde Batı ülkelerinde ciddiye alınmamıştı. Şimdi Fransa, İngiltere ve Yunanistan'ın başkentlerinde PKK eylemlerine şahit oluyoruz. Özellikle Fransa çok şaşkın. Fransa Cumhurbaşkanı Macron, Paris'i yakıp yıkan PKK'lı teröristlerin görüntülerini görünce "Biz size yıllardır destek veriyoruz, neden bizim şehirlerimize saldırıyorsunuz" dediğine eminim. Yıllardır sözde barışçıl siyaseti savunan, 6'lı masanın gizli ortağı HDP'nin eski Eş Başkanı Sezai Temelli Twitter'dan "Bırakın Paris yansın" diyerek PKK'ya tam destek

26.12.2022

vermiş. Sonra Avrupalı dostlarından gelen uyarılar nedeniyle bu mesajı silmek zorunda kalmış. Sosyal medyadan kendisine "Silersin tabii Sezai, Fransa'da 'hukuk' var, adımını atamazsın" denilmiş.

Terör örgütlerinin kutsalı, vefa ve acıma duygusu yoktur. Bunu Fransa acı bir tecrübe ile öğrenmiş oldu. Ancak Macron bilmelidir ki bu filmin sadece fragmanı. Fransa, PKK'nın biraz üzerine gitsin, gör bakalım daha neler oluyor. FETÖ ve PKK'ya tam destek veren Yunanistan ve diğer Batı ülkelerine umarım bir ders olmuştur.